

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15—
za pol leta 7-50
za četrt leta 3-80
za 1 mesec 1-30

Posamezna številka 30 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, hiša zdravnika dr. Štuheca.

Rokopisi se ne vrnejo.

Telefon št. 46.

Štev. 9

Ptuj, 1. junija 1919

I. letnik

Bodimo sebični!

V dneh silnega psihičnega prenapetja živimo; vsak dan čakamo z nervoznostjo, kaj nam bodo prinesli telegrami iz Pariza, kjer se svetu kuje usoda. Ves planet je v vznemirjenju, vse bolj kakor kdaj med vojsko. Nemčija leži strta na tleh in niti ganiti se ne more brez boleznega vzdih in še sto let se ne bo gnila. Francoska triumfira. Lep bi bil ta trijumf, če ne bi trpeli ob njem tudi mi. Zmagoslavje velikih je potegnilo nas male pod kolo in nevarnost je, da nas stre. Do koga naj se obrnemo Jugoslovani? Saj vidimo, da mogočnikom v Parizu ni do nas. Odpravili so nas s problematičnimi predpisi zveze narodov in poverili so nam z drugimi slovanskimi državami vred uloge vzdrževalcev evropskega ravnovesja (Schwegel S. N. št. 125.) Dokler nismo utrjeni na znotraj, ne moremo biti kos tej nalogi, osobito ne, ker ima Italija proste roke, da z vsemi močmi ovira razvoj naše države in nam trga kose od živega telesa. Spravili nas bodo tudi v gospodarsko odvisnost. Angleški in francoski kapital kupuje srbske rudnike in tudi na Reki si že pripravlja tla. Opreznost velja!

V politiki je altruizem neznan pojem. In zaupljivost pogubno zlo. Postaviti se moramo na stališče osamosvoje in neodvisnosti. Danes marširajo jugoslovanski polki zmagonosno in jemljejo na Koroškem, kar je naše. Čast vojski! Kar bomo posedli, bomo imeli. Če ne bi si sami pomagali, bi nas mirovna konferenca mirne duše izročila Nemcem, kakor nas je že davno izročila Lahom na milost in nemilost. V nas samih je moč. Nase moramo zidati, sami delati; ne na desno, ne na levo ne smemo gledati. V domači hiši se moramo ojačiti, trdi moramo biti na zunaj in neizprosni. Postati moramo politično sebični. Učimo se od Angleške in Francoske!

Naše vodne sile.

„Slovenski Narod“ prinaša v št. od 26. t. m. prav zanimiv članek o naših vodnih silah iz peresa dr. tehn. Milana Vidmarja. Ker se razpravlja v tem članku tudi o naši Dravi, priobčujemo tozadevni odlomek ki se glasi:

„Naša Jugoslavija ima tudi tik ob svoji severni meji velikanske vire vodne energije. Drava ima v svojem teku po Koroški in po Štajerski celo vrsto stopenj, ki so izrabne za velike vodne naprave. Več kot 200.000 konjskih sil dere neizčrpanih z valovi naprej. To je naše bogastvo naša prihodnost. To je vir energije za naše železnice, za razsvetljavo naših mest, za industrijo, katero si moramo organizirati. Te vodne sile ne smemo pustiti neizrabljene, drugače bodo prekmalu postale preslabotne naše roke za delo, drugače bomo prav po nepotrebnem izčrpali premogokope. Čela vrsta vodnih naprav mora v kratkem času, v teku nekaj let, zrasti ob naši Dravi. Velikansko električno omrežje moramo potegniti čez celo Slovenijo in velik del Hrvatske.

V to omrežje moramo vplesti tudi manjše vodne sile, ki nam stoje na razpolago ob Savi, Kolpi in Uni. Ravnotako kakor severna Italija mora tudi severna Jugoslavija postati industrijski del naše države.“

Želimo, da bi se prav kmalu uresničile te zlate pisateljjeve besede. Pisane so nam čisto iz srca. V duhu vidimo pred seboj v Ptuju in okolici dvigati se mogočne tovarne, mesto in dravsko polje žari ponoči v električni razsvetljavi. Obrtniki — posestniki nadomestili so človeško delavno moč z moderno elektriko. Že pred vojno hotel je neki konzorcij (na čelu mu ptujski trgovec Schramke) doseči koncesijo za takozvani Dravski kanal, ki bi se naj skopal od Maribora do hrvatske meje. V Ptuju bi naj bila električna centrala. Konzorcij je po raznih sleparijah tudi že bil dosegel razlastitev potrebnih zemljišč ob Dravi. Naše ljudstvo se je takrat upiralo dotičnemu podjetju, ker smo se zavedali, da hoče nemška industrija samo pomagati graditi most od Berlina do Trsta preko našega slovenskega ozemlja.

Ta občutek je imel z našimi voditelji vred vsak najpreprostejši kmetič. Raditega so naše zavedne občine, posebno Nova vas pri Sv. Marku po svojem predstojniku g. Veršiču skušali celo z drago pravdo prepričati zvito nakano nemškega kapitala. — Danes pa odločuje glede vodne sile slovenske Drave le naš narod. Vodna sila se bo izrabila le v korist našega naroda. Naš domači kapital se naj tu v najkrajšem času plodonosno naloži. Svoječasno že izdelani projekt, ki je gotovo shranjen v spisih ptujskega okrajnega glavarstva, se naj po strokovnjakih takoj pregleda in preuči. Mogoče hrani dobro zrno. Saj je bila zamišljena ptujska električna centrala v tako velikem obsegu, da bi bila oddajala električni tok do Dunaja. Zakaj bi se ta tok sedaj ne obrnil proti jugu po celi Sloveniji in bratski Hrvatski. Treba je podjetnosti, potem postane gotovo severna Jugoslavija industrijski del naše države.

Iz seje mestnega sosveta

25. maja 1919.

Mestni sosvet je odobril v seji dne 28. maja predloge glede slovenskih uličnih napisov, kakor jih je izdelal v ta namen izbrani odsek. Sklenil je, da se naroče takoj tablice za hišne številke z napisi na račun hišnih posestnikov. Za danes izdamo le, da je dobila Bismarčkova ulica ime Krekove. Druga imena prinesemo prihodnjič.

Dalje se je sklenilo, da se po tozadevni naredbi Narodne vlade s 30. junijem t. l. odpuste iz službe vsi nemški mestni uradniki. Obenem se bodo razpisala izpraznjena službena mesta. Odpuščenim nemškim uradnikom je dano na voljo, da lahko prosijo za zopetni sprejem, če so državljani kraljevine SHS in pa če so slovensčini; kos v govoru in pisavi. Odslovljeni nameščenci, ki ne mislijo prositi, da se vnovič sprejmejo, dobe plačo še do 31. avgusta t. l., če opravljajo službo in stanujejo v Ptuju.

Ob koncu seje je prišlo do živahne po-

litične debate. Povdarjalo se je, da se Nemcem v Ptuju ves čas od prevrata do danes osebno ni skrivil las. Res je, da so se dogodili enkrat poulični izgrede, ki smo jih že tedaj obsodili. Vendar so bili ti le posledica nemških grozodejstev in surovosti na Koroškem. Kljub temu pišeje graški listi o stvari skrajno neresnično in sramotilno za nas; kdor čita te izrodke nemške zlobe in ni poučen o resničnem stanju v Ptuju, bi mislil, da Nemce tu obešamo, ka-li.

Z enako zlobnostjo so širili Nemci med ljudstvo ostudne laži o srbskih vojaki, ki so bili nekaj dni v Ptuju, češ da so umorili štiri ženske in jih pometali v Dravo in kdo ve, kaj še. Namen teh bedasto-zlobnih vesti je prozoren in dela čast nemškemu imenu.

K temu pride še Ornič in njegova družba, ki potom letakov in plačanih duš iz varnega zavetja neprestano hujska po naših krajih.

Dokazano je, da imajo ptujski Nemci ozke stike z Gradcem. In vendar tem poštenjakom ne pride na um, da bi v Gradcu ovrgli neresnične vesti, ki krožijo tam o Ptuju. Nemški člani sosveta so bili pozvani, naj po svojih brezdvojnih zvezah poskrbé za to, da se te in enake bajke v Novi Avstriji dementirajo, da nemški časniki poročajo le resnico in da prestanejo s hujskanjem med nami.

Nemški člani sosveta so na te opravičene očitke povdarjali svojo lojalnost, s katero so dosegli, da se je ptujsko nemško prebivalstvo obnašalo ves čas mirno; obljubili so, da bodo v zgoraj označenem smislu uplivali na Gradec, da se ublažijo nasprotstva.

Res radovedni smo, koliko bo ta upliv zalegel, če sploh pride Gradcu do ušes.

Gospodarstvo.

Svinjska rudečica.

Dr. Zavrnik.

Menda ni bolezn, ki bi bolj in dalje časa razsajala med ščetinarji, kakor svinjska rudečica. In vendar še večina kmetovalcev do danes ne pozna bistva te bolezn.

Svinjska rudečica, tudi pereči ogenj ali periček imenovana, je nalezljiva kuga. Povzročitelj je bacil, ki je velik eno ali poldrugo tisočinko milimetra. Pride v telo po krmi ali vodi, ki je bila onesnažena, oziroma okužena po blatu, vodi, krvi in drugih odpadkih bolnih svinj. Ti bacili se drže namreč v blatu in in vodi; glavna zalega je v krvi, če je pa svinja močno bolna, jih najdeš po celem telesu. Iz tega je razvidno, kako lahko se bolezen razširi. Treba je le, da je bila bolna svinja na pašniku, kjer se pasejo druge in že je možnost dana, da se vse nalezejo bolezni.

Bolezen ne nastane brez teh bacilov. Mnogokrat se sliši, da je detelja vzrok bolezni; to je mogoče samo takrat, če je bila detelja že s kaljo bolezn okužena.

Pogosto prenašajo in razširjajo to bolezen psi s tem, da izkopavajo preplitvo zakopane poginule svinje in vlačijo mrhovino

okrog. Ta pride tako često v tekočo vodo; okuženo vodo pijejo na drugem mestu svinje in zbolijo. Raznese se bolezen tudi pri trženju s svinjami.

Kal bolezní povzroči vidne znake v prilično sedmih dneh, to se pravi: svinja je lahko že okužena, a še ni videti bolna in se proda navidezno zdrava. Čez par dni v novem dvoreu vidno zbolí in okuži tam se nahajajoče svinje.

Previdnost zahteva torej, da imam kupljeno svinjo vsaj teden dni posebej zaprto in jo opazujem, predno jo dam k drugim v hlev. To pravilo bi se moralo izvajati sploh pri vseh nakupljenih živalih.

Primer, kako se lahko razširi bolezen: Neki posestnik je moral zaklati na rudečici zbolele svinje. Dal je od teh nekaj mesa svojim sosedoma. Tam so ga umivali, vodo pa so zlili neprekuhano k pomijam. Čez teden dni so obema posestnikoma zbolele in poginile vse svinje.

Prenese se kal bolezní tudi na ta način, da gre kdo z neočiščenimi nogami ali obutalom iz hleva obolelih svinj k zdravim, da krmi bolne in zdrave iz iste posode ali v istem koritu. Seveda ni, da bi se moralo to zmirom zgoditi, a večinoma je tako.

Kaj je storiti, če zbolí svinja na sumljivi bolezní? — Prvo je, da bolno ločiš od zdravih tako, da ne pridejo popolnoma nič v dotiko. Bolne naj ne krmi ista oseba, kakor zdrave. K bolnim naj ne hodi po nepotrebnem drugi, kakor oni, ki jih krmi. Najnevarnejše je, da hodijo iz radovednosti tuje osebe bolne prasce gledat in tako si lahko занesejo bolezen v svoje svinjake. Ta radovednost je zelo draga. Zatorej pravilo: ne hodi k bolni živini, zlasti če je opravičen sum kuge. Če je rudečica, kar itak že ve kolikor toliko vsaka gospodinja, je vsakovrstno zdravljenje in zalivanje s sredstvi, ki jih svetuje ta ali ona ženska, brezpredmetno. Prvo, kar je, naj se skuša zmanjšati vročiča in za to je polivanje z mrzlo vodo edino na mestu; dobra je tudi ilovica z jesihom, s čimer naj se celo telo pomaže; ko se posuši, naj se to ponovi. Glavno pa je zdravljenje cepljenje. Tu ne pridejo v poštev tiste krone, ki jih stane cepljenje, ker ne gre toliko za eno bolno svinjo, ampak za vse. Zbolijo lahko svinje vsake starosti, zlasti pa v starosti nad 3 mesece.

Če je treba obolelo svinjo zaklati, se mora posebno previdno ravnati z mesom. Voda, ki je bila z mesom v dotiki, se mora skrbno spraviti na mesta, kamor ne pridejo zdrave svinje. Najbolje jo je zliti v globoke jame, ki naj se še polijejo z apneno raztoplino. Crknjene živali naj se dajo konjedercu.

Po kužnem zakonu je vsakdo dolžan bolezen javiti pristojni občini ali živinozdravniku. Po tem zakonu se proglasi zapor čez svinjake, to se pravi, da ne sme nobena svinja iz dvorca in nobena v dvorec. Seveda je to vse le radi tega, da se bolezen ne raznese. Zapor traja navadno 14 dni računano od časa, ko je zadnja bolna svinja bila pobita ali je poginila. Meso ubitih živali se mora dati v 25% solno raztoplino v kosih, ki niso težji od pol kilograma; v njej naj ostane najmanj tri tedne. Sploh merijo predpisi na to, da se bolezen ne more raznesti, oziroma da se kali uničijo. Pač pa lahko dovoli okrajna politična oblast, da se iz zaprtih dvorcev dajo svinje v zakol v javnih klavnicah tekom 3 dni oziroma nalezjenja sumnjive tekom 8 dni. Prestopkov zoper zapor, oziroma kužni zakon za živali se je varovati, ker so kazni visoke.

Najbolj nevaren čas za rudečico je toplo poletje, zlasti pa za razširjanje bolezní, ker so svinje na skupnih pašnikih, kjer se lahko okuži pašnik in živali druga od druge. Pospešuje razvoj bolezní tudi okolnost, da se mnogokrat izvrši razkužba zelo površno. Razkužba je ono delo, s katerim se kali bolezní uničijo. V to služijo različna sredstva; najbolje in tudi najcenejše je apno v sveži raztoplini. Pobeliti se pa mora vse, kar je bilo v dotiki z bolno svinjo, zlasti gnoj in nastilja ter notranjščina hleva. Tu pa tam se vidi hleve lepo pobeljene zunaj na vratih

in vekah, kar ni tako važno, kakor pa notranjščina. Našel sem celo slučaje, da se je sploh pobelilo le zunaj a znotraj nič. Potem se ni čuditi, če takoj, ko se postavi v take hleve zdrava žival, ta zopet zbolí. Izgovor, da je bolezen v hlevu, velja pač deloma, ker se ta bolezen oziroma vzroki odpravijo le z dobrim razkuženjem.

Mnogo nevarnejša pa je svinjska kuga, ki se je k nam zanesla večjidel s Hrvatskega. Svinje, oziroma prasce za pleme s Hrvatskega kupovati, odsvetujem vsakemu odločno.

Predvsem pa velja seveda pravilo, da je boljše varovati živali bolezní, kakor pa jih zdraviti. Tu je predvsem potrebna stroga snaga. Hleve je treba večkrat pobeliti z apnom, korista pred in po krmljenju čistiti, zlasti pa poleti. Vročina pospešuje razvoj nebrojnih bacilov, ki lahko povzročajo tudi druge bolezní.

Nekaj o davkih in cenah pridelkov v preteklosti.

Dandanes, ko imamo železnice, pošto, brzojav in celo telefon, ni svet nikjer več z deskami zabit. Morali bi tudi mi slovinci naglih korakov napredovati. Pa naglega napredovanja ni nikjer opazovati med nami, dasi bi to bilo sedaj po vojni za nas potrebno in koristno. Toda naglo bi radi odpravili vse davke, ako bi bilo mogoče in tudi vojaško službo. Davke plačevati ni prijetno, pa mora biti. Saj vendar ni mogla dezdaj nobena stara ali nova, nobena velika ali mala država odpraviti davkov in vojaštva. Mora biti in zato je treba trpeti in prenašati! Tudi v Jugoslaviji! V knjigah čitamoo tem kar je bilo. Tako izvemo, da so kmetski žulji že leta 1718 plačevali v krajih današnje Jugoslavije cesarski in deželni davek. Že takrat je obstala cela vrsta raznih davkov. Imeli so cesarski davek ali kontribucijo. Bil je za vse kmetije jednako velik, naj, so bile dobre ali slabe. Pobirali so ta davek za pokrivanje državnih potrebščin.

Od leta 1608 naprej se je plačeval hišni goldinar ali nova naklada, jednako visok za vse kmetije. To je bil drugi davek.

Tretji davek se je imenoval štibra; bil je deželni davek. Četrty je bil zemljiški davek; pobiral se je posebno visok od mlinov.

Peti davek je bila robotovina. Z njim so se odkupovali od tlake. Poznali pa so tudi desetino. Robotovina pa je bila najvišji davek med vsemi.

Kaki pa so bili takrat dohodki za pridečke? Za navadno kokoš je kmet dobil leta 1725 4 krajcarje, za pitano 7 kr.; za raco ali kopuna se je plačalo 10 kr., za prašička 5 kr., za kozlička 24., za 15 rakov 14 kr., 20 jajec je stalo 4 kr. Draginja takrat ni vladala na trgu. Kmet ni mogel obogateti. Pa davki so bili vseeno in so se morali plačevati. Dandanes pa ima vsak pridelek visoko ceno, vse se lahko proda. Tedaj mora tudi država dobiti od nas česar potrebuje, davek in državno posojilo!

Zakaj bodi izvoz vina prost? Ptujski okraj pridelal, ako je leto ugodno, precej vina. Pridelek se ne mora in ne sme porabiti doma in v deželi, ker bi se potrata in pijančevanje med ljudstvom še bolj razširilo; vinogradnik mora vsak skupiti za vinski pridelek tudi gotov denar. Pred vojno so vinogradi slabo nosili. Vinske cene so bile tako nizke, da se večjidel niti stroški obdelovanja niso pokrili. Obnovitev vinogradov je stala dosti truda in stroškov. Med tem pa posestnik ni imel več let prav nobenih dohodkov. Vinogradniki so se zadolžili pri deželi in pri državi, pa tudi povsod drugod, kjer so mogli dobiti kredit. Ako bi vojna ne bila zvišala cene tudi vinu, propasti bi morale vse vinogradništvo. Teh boljših cen pa nekateri sloji vinogradnikom ne privoščijo. To so tisti sloji, kateri nočejo razumeti položaja vinogradništva pred vojno, in kateri nočejo upoštevati zvišanja vseh stroškov predelovanja in cen vseh potrebščin, kakor galice, kolja, škropilnic itd. Ti sloji zahtevajo znižanje cen za se, ne glede na to,

da ne padejo cene drugim pridelkom in izdelkom. Ti sloji so tudi za to, da se izvoz vina zabrani. Ta zahteva pa je spametna in kritična ob enem.

Ves vinski pridelek doma popiti, to ni mogoče, to ne sme biti. Haložani kot glavni pridelovalci vina, so tudi njega največji častilci. Pa tudi oni čutijo potrebo, da se dobi denar za vino, da gre vino iz kleti, iz dežele v svet! Haložani, kakor vsi drugi vinogradniki tedaj zahtevajo nujno, da vlada dovoli prost izvoz vina na vse strani, da odpravi vse omejitve izvoza. Frankov, lir in tudi dinarjev za vino ne moremo skupiti Slovenci. Tedaj nam privoščite vsaj stare krone, dasi so manj vredne. Danes še kurzirajo; kupi se zanje še razno blago, tudi delavci, če tudi je treba šteti povsodi dosti kron!

Bankovci izven prometa. „Jugoslavija“: Glasom dopisa jugoslovanskega zastopništva na Dunaju je avstro-ogrška banka potegnula iz prometa bankovce po 25 in 200 K, emisija 27. okt. 1918. Dasi ti bankovci niso bili v naši državi nikdar priznani, se opozarja, da tudi avstro-ogrška banka ne sprejema več označenih bankovcev v plačilo, temveč le v zameno do omejenega roka. Kdor bi utegnil imeti še kake take bankovce, naj jih čimprej zamenja pri podružnici avstro-ogrške banke.

Denar za seno in slamo. Med ljudstvom se širijo govornice, da je denar za seno in slamo, ki se je rekvirirala pod prejšnjo vlado, a se še ni izplačala, že baje pri okrajnem glavarstvu, pa da se ne izda prizadetim strankam. To je popolnoma prazno in neosnovano govoričenje, ki ima namen, da bega ljudi in seje nezadovoljnost. Opozarjamo interese na 5. št. našega lista, kjer smo priobčili oglas Zadrúžne zveze v Celju kot SHS poslovalnice za krmila v Celju; ta oglas je edino merodajen in se bo izvedlo vse tako, kakor pravi. Vsaka druga domneva ali trditev je neosnovana in neresnična.

Sejmi bodo v kratkem, najbrž že naslednji teden vsi odprti. Svinjski sejmi v Ptuj se vrše kakor poprej ob sredah; kedaj bodo goveji in konjski, se bode pravočasno naznanilo.

Državno posojilo in zaprte blagajne denarnih zavodov. Po vladni naredbi banke in drugi denarni zavodi ne smejo izplačevati večjih vlog in izdajati večjih posojil. Vsled tega je manjšim zavodom, občinam in posameznikom nemogoče vplačati državno posojilo. Nujno potrebno je, da vlada vsaj v namen državnega posojila denarnim zavodom dovoli izplačevanje.

Dopisi.

Slovenski napisi v Ptuj. Pojasnilo. Mestni sosvet je sklenil, da se naredijo slovenski ulični in družbi javni napisi. Na gimnaziji, na dijaškem in dekliskem domu so se izobesili začasno napisi iz lepenke, odstranitev starih napisov in nadomestitev z novimi povzročajo precej dela se bo izvršilo v počitnicah obenem s stavbinskimi izpremembami, ki so potrebne za nameravano in višjemu šolskemu svetu predlagano preuredbo ptujškega šolstva.

Obrtno-nadaljevalna šola v Ptuj je končala svoje šolsko leto v začetku meseca maja. V jeseni se otvori slovenska obrtno nadaljevalna šola, kar je edino pravilno, ker so vsi obrtni vajenci Slovenci ali Hrvati. Čisto nemška je še **trgovska šola**; vzdržuje jo gremij ptujskih trgovcev. Upravnemu odboru se niti v izpremenjenih političnih razmerah ni zdelo potrebno, da bi uvedel slovenščino vsaj kot učni predmet.

Nesreča v Ptuj. V četrtek, dne 22. t. m. sta našla dva devet-letna fanta pod imenom Miroslav Perscha in Tone Kasper pri dominikanski vojašnici na tleh minski užigalec. Iz radovednosti sta ga nesla domu v mestno kopališče; tam sta ga hotela razbiti. Naenkrat eksplodira nevarni užigalec in rani oba smrtno-nevarno. Eden je dobil težke poškodbe na trebuhu, drugi pa na prsih in licu. Pri-

peljali so oba nesrečna otroka v tukajšnji vojaško bolnišnico. Stariši pazite na deco.

Alkohol. To je najhujši sovražnik ljudstva. Pijan človek ne ve, kaj dela. To smo zopet čutili v noči od torka na sredo, ko so pijani vojaki razgrajali po ptujskih ulicah. Človek, ki po dnevu težko dela, si želi po noči miru in počitka. Tega pa tisto noč ni bilo. Hudega se ni zgodilo nič razun, da so pijanci razmetali in vničili nedolžne oleandre in druge rastline pred Osterbergerjem. Kje je bil inšpekcijski častnik tisto noč? Vse dobro misleče pozivamo na odločen boj proti pijančevanju, ki nam prinaša toliko nesreče. Najboljše sredstvo v tem boju so izobraževalna, pevka, in telovadna društva, ki dajejo ljudstvu plemenitega razvedrila. Duhovništvo, učiteljstvo in vse izobraženstvo naj pomaga, da rešimo narod kuge pijančevanja!

Trafike v Ptuj. Pri naši znani brezbriznosti je prav lahko mogoče, da se posreči Nemcem v Ptuj obdržati trafike, ki so dozda v njihovih rokah. Reflektantje, pobrigajte se pravočasno za stvar. Opozorjamo na tozadnji oglas v današnjem listu.

V Majšpergu imamo še enega bradača, ki se nikakor ne more privaditi na pošteno življenje. Na videz je prijazen Jugoslaviji, na tihem pa rovati proti njej, kjer le more. Še župana bi rad spravil v nesrečo. Svetujemo mu, da naj bo pohleven, sicer bo šel na letovišče; in tudi naj ne išče tam svojega nasprotnika, kjer ga navadno išče. Drugič pridem z imenom.

Cirkovce na Dr. p. Pred kratkim sem se oglašil pri gospodu Beraniću radi kupčije. Na nizi vidim vaš priljubljeni list in počnem čitati dopis iz Cirkovec. Kar začujem glasno kričanje: Auf, auf, paglavec, ali si gluhi? Čez nekaj minut mu sledi drug, še glasnejši krik: „Auf Bismark!“ Na moje začudeno vprašanje, kdo kriči, dobim odgovor, da ste to dve duhteči cvetki cirkovskih nemčurjev na Korzetovem kegljišču in da kričita nad fantom, postavljačem kegljev, ki pa seveda ne razume njih blažene nemščine. Čudno, da ta dva zagriženca še vedno smeta opravljati pri nas službo. Zakaj ne gresta? Kako radi jima preskrbimo potne liste. V nedeljo, 18. maja so priredili Cirkovski nemčurji izlet v Majšperg. Eden gori omenjenih cvetov je voz odklonil, ker se je bal, da ne bi mu vzeli suknje, če bi se vozil z nemčurji. Drugi pa je šel iz strahopetnosti že celo uro prej v Mihovce čakati voza, da bi prevaril Cirkovčane. Kmalu bodo Cirkovce druge kakor so bile. Dotični nemčurji so že poparjeni, kakor smo bili mi med vojno. Tla jim postajajo vroča!

Rače — pribežališče nemčurjev. Iz Rač pri Mariboru čitamo venomer o istih osebah radi njihovega nemčurskega napihovanja; človek bi res mislil, da se sami dajejo v časopis za reklamo; ker čim večkrat se o tej vasi piše, tem več prihaja tu sem takih protidržavljanov n. pr. odpuščeni poštarji, učitelji in v zadnjem času tudi železniški uradniki. Ne vemo, ali ravno do sem dospe „penzija“ od Nemske Avstrije za nje, ali kako. Ti gospodje imajo lepo stališče pri nas. Gospod Bothe nekdanji nadpoštar ima 2 hiši, njegova sosedna Müschl, ki zavpije „živijo“, če ji kdo odkupi četrt litra žganja in ki ima gostilno brez napisa, sprejema te ljudi v stranskih kotih svoje hiše kjer se po cele noči zabavajo, kakor bi bili v Gradcu „Kazino“. Oblast je zaprla gostilniško obrt Slovenca Franca Lašica, ker baje ni imel obrti v pravem času prijavljene. Ker je imela gostilna napis „K Jugoslovanu“, je ta slučaj nemčurkom v največje veselje češ, Jugoslavija zapira jugoslovanske gostilne, ker pridejo Nemci. Kar nas je Slovencev, zahtevamo, da se tudi pri nas pošteno pomete in da se Rače kot slovenska vas korenito izčisti; in to pa čim prej, ker te zalege ni več mogoče prenašati. Ti ljudje nam kvarijo kmete. Ti so že popolnoma boljševiskih misli, kakor Peitler, po domače Škof Zrnko, Jeglitsch Jerga, Kmetič, po domače Petek. Ti še vedno pravijo „Srba pa ne“ in po svoji nemčurski pameti ne poznajo „prekega soda“. Zahte-

vamo policijo in policijskih agentov, ki bodo ravno pri nas imeli dosti dela, da takim ljudem jezike zavežejo in jih spravijo kamor spadajo, k Viljemu ali za par dni na kašo v Maribor.

Sv. Martin pri Vurbergu. Drava je za naša polja velika nevarnost. Odnáša nam leto za letom najlepše kose naše rodovitne zemlje. Stara avstrijska vlada je tu pa tam pričela z regulacijo. Škoda, da dela ni izvršila. Pred Vurbergom se je del obrežja že reguliral. Voda je „biro“ zopet porušila. Imamo pa že pripravljeno kamenje, da se razdejani nasip zopet popravi. Prosili smo že na vse strani za pomoč. Že prosinca t. l. smo vložili prošnjo tudi na okrajnem glavarstvu v Ptuj. Pa ta prošnja spi do danes mirno spanje v registraturi. Ali ni nikogar, ki bi jo prebudil? Če se to kmalu ne zgodi, bo zopet splavalo 30 oralov zemlje po Dravi. Kličemo oblast, da se sama o tej nevarnosti prepriča.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tudi k nam so prišli znani nemški letaki z napisom „Dragi narodnjaki“. Naših ljudi se sladke besede nemškega volka v ovčji obleki ne primejo. Vsi smo siti grozne vojske in si želimo miru, katerega bi lahko vzivali že več ko pol leta, pa nemška nenasitnost tega ne dopusti. Čudno je le, da je največ teh letakov prišlo v občine, ki so nekdanj imele največ štajercijancev. Imamo opravičen sum, da niso prišli tja samo po nemškem letalcu, ki ne more vedeti za vsakega nemškutarja, ampak da so se vtihotapili po nemčurskih zaupnikih. Vobče cvete tihotapstvo z živili ob meji proti Nemški Avstriji. Pohlepnost po denarju goni ljudi v smrtno nevarnost. — Pa to so le redki posamezniki, vsi drugi pridno delamo na polju in vinogradih. Veselimo se, da je naša lepa zemlja res naša, posebno zadovoljstvo pa nas navdaja, da je nadzorstvo čez nemška veleposestva v našem okraju izročeno domačim kmetovalcem.

Pragersko. Tukajšnji vojni dobavitelj za seno in vojni dobičkar Rasborschegg, strasten sovražnik Slovencev, toda prijatelj njih denarja, se je ustrelil, ker mu je davčna oblast predpisala 40.000 kron davka. Ali ne bi mu sledil še kdo?

Središče. Dr. E. Wenigerholz, nekdanji koncipijent pri dr. Plachkiju, po Linhartu urednik „Štajerca“, strupen zagriženec, je izgnan s svojo rodbino iz Jugoslavije. Hvala Bogu! Drugi pridejo na vrsto. Kakor čujemo, se je dr. Plachki proti tej odredbi pritožil. Pa menda ne ka-li, da se bo njegovi pritožbi ugodilo?

Vurberg. Pri nas se trumoma pojavljajo štirinožni boljševiski, lišičja zalega, ki ubogemu viničarju v enem dnevu napravi po sto kron škode. Ker nam grajščina ne mara škode povrniti, prosimo našega skrbnega župana, da se pobriga za naše kočarje in viničarje. Oče župan, pero v roko! In pa puško v dlan in ne bodi zaspan!

Opomba uredništva: Po lovskem zakonu žalibog posestnik nima pravice zahtevati povračila škode, ki mu jo napravijo lisice in druge roparice. Torej — samopomoč!

Postajališče Hajdin-Breg se bo začelo v najkrajšem času graditi. Občine so do sedaj že vložile za zgradbo okroglo 25.000 K. Primanjkuje še 5000—6000 K. Kakor hitro bo še ta ostanek zbran, se z delom prične. Pozivljamo vse one prizadete občine in kroge, ki se do sedaj še niso odzvali, da nemudoma pošljejo svoje prispevke pripravljalnemu odboru v roke g. dr. Ivana Fermevc-a, odvetnika v Ptuj.

Iz Središča. Kakor povsod v našem okraju, tako so bili tudi v Središču ob izbruhu vojne leta 1914 pridno na delu obrekovalci in denuncijanti. Vsak pošten Slovenec je bil označen kot veleizdajalec. Bivši župan Šinko in odborniki občine v Središču bi vedeli v tem pogledu marsikaj zanimivega povedati. Povsem naravno je, da se hočemo sedaj v svobodni Jugoslaviji otresti onih ljudi, ki so bili pred vojno tako vneti Avstrijci. Kdor je bil v resnici denuncijant, ta spada na sramotni kamen. Treba je pa previdnosti, da se ne

zgodí komu krivica. Občinski odbor v Središču sumniči tudi odbornika g. Z. denuncijanstva. V svoji seji dne 13. 4. t. l., pri kateri je bil imenovan bivši župan Šinko za župana-starosta, se je temu odborniku zajedno izrekla nezaupnica, češ, da je kriv svoječasnega pregajanja slovenskih članov občinskega odbora. Nečemo braniti odbornika Z., ki je bil obdarjen z nezaupnico. Mislimo pa, da občinski odbor vendar ni imel pravice izraziti nezaupnico. Le volilci občinskega odbornika bi imeli po našem mnenju to pravico. G. Z. je izbral edino pravilno pot. Vložil je tožbo proti občinskemu odboru radi razžaljenja časti. Kazensko postopanje bo dognalo, ali je obdolžitev resnična. Kakor slišimo, je pri prvi obravnavi občinski odbor nastopil dokaz resnice. Tako se bo tudi ta stvar končno pojasnila. Razburjala je že dosti dolgo duhove v Središču. O izidu kazenskega postopanja bomo poročali.

S Pragerskega. Tudi pri nas na Pragerskem bi potrebovali koga, da nam pomete germanskega duha, ki ga je pri nas še več ko preveč. Treba bi bilo razdreti par gnezd, v prvi vrsti gostilno L. in R. znanih vojnih dobičkarjev. Pri njih se shajajo Germani in vinjeni popevajo nemčurske pesmi. Če pa pride tuj gost, mu iz bojazni, da bi se ne opil, natararica nalije pol vode, pol vina, seveda za isto ceno.

Da ne pozabim omeniti naše trafike na postaji. Ima sicer že slovenski napis, toda če kdo praša po tobaku, ki mu je odmerjen, dobi navadno nemški odgovor: „Hab' nichts! Kommen Sie morgen“. In tako sleherni dan. Pa mislimo, da bomo kmalu dobili v trafiko drugo osebo za prodajalko, ki bo nam Slovincem bolj naklonjena. Odkar imamo novega slovenskega gostilničarja na postaji, so se tudi pri L. cene nekoliko znižale, bodisi pri vinu, bodisi pri mesu.

Nekdanji nadučitelj Petschauer, na prejšnji nemški šoli, pristen German, doma iz savinjske doline, se je ta teden izselil v blaženo Avstrijo, a ne daleč od meje; kajti še zmirom sanja, da se vrne na Pragersko, češ, saj bo cela Sp. Štajerska pripadla Nemški Avstriji.

Sedaj se tudi pri nas mladina poučuje v slovenskem jeziku, kjer so se prej otroci slovenskih starišev učili samo v nemškem duhu. Imamo vrlega učitelja, ki prav pridno poučuje otroke v materinščini; otroci imajo veliko veselje do šole.

Slovinci in Slovenke ptujkega okraja. Zahajajte samo v slovenske gostilne in kupujte le pri slovenskih trgovcih. Tam boste našli prijazno postrežbo in dobili dobro blago. Ko se bode trgovina razširila in bodo naši trgovci dobili vse blago, tedaj vam bodo z vsem postregli in po zmernih cenah. Za ta čas pa potrpite, saj ne bo treba več dolgo čakati. Nemčurskih trgovcev in gostilen pa se izogibajte, ker ti niso imeli prej in še sedaj nimajo srca za vas. Če pa že greste v nemčursko trgovino ali gostilno, zahtevajte pa povsod slovensko in govorite samo v slovenskem jeziku. Kakor pa rečeno, bolje je, če tja sploh ne greste. Držite se gesla: Svoji k svojim!

Politične vesti.

Belgrad, 29. maja. Iz Bukarešte poročajo: V nedeljo je bila tukaj pred gledališčem javna skupščina. Opoldne je prišlo pred naše poslaništvo 40 vojakov z enim častnikom in 6 policijskih komisarjev. Poslaništvo, kakor tudi vse sosednje ulice so zastražili vojaki. Na meetingu, ki je bil očitno inspiriran po romunski vladi, je bilo mnogo govornikov, ki so govorili proti Srbiji. Množica je klicala: „Dol s Srbi, ki pozabljajo naše pomoči!“ Manjši del manifestantov je prišel pred poslaništvo, toda vojaki so ga odpodili. (LDU.)

Državljanstvo kraljestva SHS. Belgrad, 29. maja. (Izv. por. „Jugoslaviji.“) Ministrski svet je razpravljajal o zakonski osnovi glede sprejema tužcev v državljansko zvezo kralje-

stva SHS. Prvotna osnova je v toliko izpremenjena, da je kot pogoj državljanstva stavljen dokaz o 50-letnem bivanju na jugoslovanskem ozemlju, prvotno je bilo pogojeno 30-letno bivanje.

Petrograd padel? LDU. Dunaj, 27. maja. (ČTU.) „Allgemeine Zeitung“ poroča iz Amsterdama preko Berlina: V Parizu se širi do sedaj še ne potrjena vest, da so ruske čete pod poveljstvom generala Judeniča skupno z estonskimi četami zavzele Petrograd.

Romuni proti jugoslovanskim zahtevam. Belgrad, 29. maja. (Izv. por. Jugoslaviji.) Iz Bukarešte javljajo, da so se v nedeljo vršile velike demonstracije proti Jugoslovanom. Na glavnem trgu se je zbrala številna množica, ki je pozneje demonstrirala pred poslopjem jugoslovanskega poslaništva. Vojaštvo je poslaništvo pravočasno zastražilo.

Bukarešta, 29. maja. Romunska agencija „Dacia“ poroča, da je vest, po kateri bo del Banata pripadel kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev, izzvala protestni pokret med Romuni. Romunska vlada je zapretila, da odpokliče svoje delegate iz Pariza, ako se ne premeni odlok konference. Zaeno bi v tem primeru odstopila sedanja vlada in bi nastopila provizorna vlada.

Društvene vesti.

Javno predavanje. V sredo, 4. junija bo predaval v posvetovalnici Mestnega urada pod okriljem tukajšnjega Splošnega ženskega izobraževalnega društva prof. dr. K. Zelenik prvič o temi: *Kratka zgodovina francoskega naroda, jezika in literature.* Vsi, ki se zanimajo, se vabijo in ob enem prosijo, da pridejo po možnosti pred pričetkom predavanja, ki se začne točno ob 1/21 (pol devetih zvečer). Enkratna vstopnina za vsa predavanja v tem šolskem letu znaša za osebo 1 K za francosko knjižnico (vstopnice pred predavanjem pri blagajni!).

Konzumno društvo v Ptujju. Zanimanje za to društvo, ki ima v nedeljo, 1. junija ob 10ih v Narodnem domu ustanovni občni zbor, se širi po celem okraju tudi med kmetijskim ljudstvom. Prihajajo vprašanja od kmetijskih podružnic glede pristopa. Vsem, ki se zanimajo, se javlja, da odbor lahko sprejme tudi druge člane, ne samo tistih, ki živijo od plače. Čim več članov bo, tem bolj bo društvo prispevalo. Vsak, kdor dela, naj dobi svoje potrebščine po poštenih cenah. Izkoriščanje ljudstva in nezmerno bogatenje pozameznikov mora prenehati. Potem bodo izostali izrastki in pogubne posledice slabo umevanega boljševisma.

Konzumno društvo v Ptujju ima svoj ustanovni občni zbor v nedeljo dne 1. junija ob 10. uri v spodnji dvorani Narodnega doma v Ptujju. Vsakdo, ki namerava pristopiti kot član, naj si natančno prebere pravila in se potem vpiše v pristopni imenik. Oboje je na razpolago v Narodni čitalnici v Ptujju.

Ptujski Sokol. Nad vse pričakovanje lepo se razvija ptujski Sokol. Telovadijo:

vsak pondeljek in četrtek od 2. do 4. uri pop. Sokoličice (ženski naraščaj med 5. in 14. letom), dozdam 40. telovadk;

vsako sredo in soboto od 2. 4. ure pop. Sokoliči (moški naraščaj med 5. in 15. letom) dozdam 56 telovadcev;

vsak torek in petek od 6.—7. pop. ure vrsta starejših bratov (od 40 let dalje) povprečno 7 telovadcev na uro. Ker so ti bratje v javnem in političnem delu najbolj zaposleni, ne morejo prihajati zmirom redno k telovadbi, ampak le o priložnosti. Vendar so prav strumni Sokoli tako v izvajanju prostih vaj, kakor v širjenju sokolskih idej.

Vsako sredo in soboto od 7.—9. ure pop. telovadijo Sokolice (od 14. leta naprej) in sicer 1 1/4 ure proste in redovne vaje, 3/4 ure pa vaje na orodju. Sedanje proste vaje so ljubljanske rajalne vaje; prvo vajo že izvajajo prav lepo. Dozdam je rednih telovadk 24; vendar se to že lepo število gotovo pomnoži; in prav bi bilo tako, ker zdaj je

najlepši trenutek za vstop. Nekaj telovadk se namreč izobrazuje za vaditeljice, tako da posebno pri vežbanju prostih vaj kažejo in popravljajo nedostatke. Torej ima vsaka novinka vedno dobro pomočnico pri vežbanju teh radi elegance zelo težkih vaj.

Vsak torek in petek od 8.—10. ure pop. telovadijo in se pripravljajo za izlet v Maribor, Zagreb, Ljubljano in tudi za domači nastop vsi drugi Sokoli; to so bratje od 16. do 40. leta.

V nedeljo dop. od 9.—11. ure se uri in izjednačuje pod vodstvom brata načelnika dr. Šalamuna ves vaditeljski zbor, to so dosedanji pravi vaditelji in pa Sokolice, ki imajo postati tekom dveh mesecev vaditeljice za ženski naraščaj in za četo sester Sokolic.

Poslednji teden je torej telovadilo:

56 Sokoličev
40 Sokoličic
skupno 96 članov naraščaja
starejših članov Sokolov 11
Sokolice 32
drugih bratov telovadcev 15

Skupno 154 izvršujočih članov.

Slučajni zlet Sokolic begunk iz Strnišča in ptujskega Sokola. Zlet je bil slučajen, ker je bil v naglici spočet in torej le malokomu naznanjen; pa tudi dež je nagajal. Vendar so prišle hčere trdega Krasa, z mehкими, tožnimi pesnimi Gregorčiča, pod vodstvom vaditelja g. Trošta, 50 po številu. Zarajale so kar na cesti pred Brumnovo gostilno 5 zelo dobro izvajanih rajalnih vaj. Res lep nastop in točno izvajanje je Ptujčane elektriziralo, posebno sestre Sokolice. Zato Vas prosimo sestre Sokolice v Strnišču, sporočite nam kedaj in kako se snidemo na Ptujski gori; tam bodo tudi naše Sokolice pokazale, da so Vam dobre vrstnice; tudi bratje bomo dokazali, da nismo samo Sokoli v rudečih srajcah, ampak tudi v sre in duši. Nazdar!

Brat Sokol.

Zveza podružnic slovenske kmetijske družbe za ormoški okraj priredi v nedeljo dne 15. t. m. ob 9. uri v gostilni g. Skorčič v Ormožu zborovanje vinogradnikov, pri katerem se bodo obravnale razne za vinogradnike zelo važne zadeve. Vsi člani vinogradnike omenjenih podružnic se na to važno zborovanje vabijo. Ivanjkovci, dne 28. maja 1919. Načelnik: Lovro Petovar.

Zveza jugoslovanskih železničarjev, podružnica Maribor priredi v nedeljo dne 1. junija ob pol 11 uri dopoldne v Ptujju v prostorih Narodnega doma I. nadstrop. društven sestanek s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila o društvenem položaju. 2. slučajnosti. Člani, udeležite se polnoštevilno.

Splošno slov. žensko društvo vabi na sestanek članic za sredo, 11. junija ob 17ih v veliki dvorani Narodnega doma. Na razgovor pride dosedanje delovanje in posvetovanje o prihodnjem.

Najnovejše vesti.

Ofenziva na Koroškem.

Naši uspešno napredujejo. — Nemci se umikajo v neredu. — Velik vojni plen. — Ujetniki.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 28. maja ob 22. uri poluradno: V začetku tega meseca so Nemci iz Koroške brez vsakega povoda napadli in pognali naše maloštevilne posadke iz Slovenske Koroške ter prekoračili na ta način demarkacijsko črto. Vsi naši poizkusi, da bi jih mirnim potom pripravili do tega, da zapuste našo očetnjavo, so ostali brezuspešni. Za časa pogajanj in tudi potem so Nemci obdelovali vsak dan naše predstraže z artiljerijskim in strojniškim ognjem in jih izzivali. Tega stanja nismo mogli dalje trpeti, zlasti ne surovega postopanja z našimi brati v zavzeti Slov. Koroški. **Iz teh razlogov smo bili primorani, osvoboditi naše brate z oboreženo silo in pregnati mrzkega sovražnika z naše svete zemlje. Našim hrabrim vojakom je bilo zaukazano danes zarano, da**

napadejo sovražnika. Ta napad se razvija uspešno v vseh smereh in na mnogih mestih se Nemci v neredu umikajo, mečejo proč orožje in prepuščajo našim topove in ujetnike.

Naše čete dosegle Dravo.

Osvobojeni kraji: Spodnji Dravograd, Guštanj, Pliberk, Prevalje, Črna, Železna Kaplja, Sinčaves, Galicija, Dobrlaves.

Nemški odpor zlomljen!

Ljubljana, 29. maja. (Poluradno poročilo.)

Naše hrabre čete so s prirojenim jim navdušenjem zlomile vsak neprijateljski odpor in so dosegle Dravo.

S tem so rešile naš težko mučeni narod na Koroškem od nasilja in trpinčenja pobesnelih Nemcev in so zopet prinesle svobodo Spodnjemu Dravogradu, Šoštanj, Pliberku, Črni, Železni Kaplji, Sinčavesi, Galiciji itd.

Še enkrat se je skupno prelivala kri Srbov, Hrvatov in Slovencev za celokupno ujedinjeno domovino. (Po LDU.)

Ljubljana, 29. maja (Uradno.)

Danes dopoldne je general Smiljanič posetil Sinčoves. Prebivalstvo je navdušeno pozdravilo generala in mu izreklo zahvalo za osvoboditev od nemško-koroškega terorja.

Oglasi.

Potom glavnega natečaja razpisuje finančno-okrajno ravnateljstvo v Mariboru oddajo sledečih trafik:

- 1) glavna trafika v Ptujju št. 25.
- 2) " " " " št. 35 oz. nova št. 3.
- 3) " " " " št. 10.
- 4) trafika na Bregu pri Ptujju št. 3.

Ponube je opuslati najpozneje do 25. junija 1919 ob 10. uri fin. okrajnemu ravnateljstvu v Mariboru Natančnejši pogoji in informacije so prosilcem na razpolago tudi v uredništvu „Ptujjskega lista“.

Demobilizacijsko blago. Vsem, ki so vložili pri okrajnem glavarstvu v Ptujju prošnje za nakup lesenih barak, se s tem naznanja, da je okrajno glavarstvo po naročilu Gospodarske komisije deželne vlade za stvarno demobilizacijo prepustilo več trenskih barak v Ptujju pogorelcem v Pletarjih ter da se bodo barake, ki so še na razpolago, razdelili v prihodnjih dneh med druge pogorcele ptujjskega političnega okraja. Za slučaj, da bo po tej razdelitvi ostalo še nekaj barak na prodaj, bo to v našem listu razglašeno in se bodo iste oddale najpotrebnejšim prosilcem. Toliko na znanje, da ne bodo imeli prosilci v tej zadevi potov na glavarstvo.

Vsem občinskim predstojništvom! Pododsek komisije za stvarno demobilizacijo v Ptujju naznanja, da ima iz nekdanjih vojaških zalog raznovrstno ploščato, voglato in okroglo železje, podkove, osi, pušice, verige, zavore, dvigala, kolesa in coklje za voze, žvale, napajalnike, krampe, sekire, stara nakovalna (ambose), nadalje raznovrstne dele konjske opreme, komate, jarme, razno jermenje, usnjate in platnene torbe, zaboje, pletene košare, ovčjo volno itd. na razpolago. Blago se bo oddajalo le kmetovalcem, obrtnikom in drugim direktnim uporabnikom. Prekupei so izključeni. Kdor si želi iz teh zalog kaj nabaviti, naj to javi pisмено potom občinskega urada ali potom pristojne kmetijske podružnice okrajnemu glavarstvu v Ptujju.

Blago se bode izdavalo le vsak četrtek. Natančnejša pojasnila daje okrajno glavarstvo v Ptujju v pisarni šte. 15.

Občinska predstojništva naj to splošno razglase. Vodja okrajnega glavarstva:

Dr. Pirkmaier s. r.

Deželna vlada za Slovenijo, oddelek za socialno skrb, je z odlokom z dne 4. aprila 1919, št. Z 115/1/1919, odredila razpust okrajnih bolniških blagajen v Rogatcu in Ormožu ter njihju pridelitev k okrajni bolniški blagajni v Ptujju. Le-ta je prevzela vse poslovanje rogaške blagajne dne 27. aprila, poslovanje

ormoške blagajne pa dne 28. aprila 1919. Zatorej je vse zadeve, ki bi se tikale navedenih razpuščenih blagajen, odslej naslavljeni na okrajno bolniško blagajno v Ptuj.

Okrajno glavarstvo Ptuj.

Prosveta.

Tiskovna zadruga v Mariboru je izdala brošurico: Jugoslovanska mučenika Zrinski in Frankopan iz peresa prof. Matije Pirca. Delce slika v kratkih, jezgrovitih sestavkih izvor Zrinskih in Frankopanov, vzroke in razvoj nasprotstva med Habsburgom in hrvatskim plemstvom, sramotno postopanje Leopoldovo v vojski proti Turkom, ki je izzvalo v Zrinskem odločen nastop proti Dunaju, dalje zaroto in tragično smrt zarotnikov in končno poveličanje zemeljskih ostankov obeh narodnih mučencev. Brošurica je kaj pripravna v pouk narodnim masam in šolski mladini. Vsaka šola naj jo naroči v kar največ iztisih. Cena 1 K.

Razno.

Nemški klevetniki. Par dni po prihodu srbske posadke v Ptuj so se jele širiti med ljudstvom od znanih nemških hujskačev gorostasne laži o srbskih vojaki. Čulo se je, da so Srbi onečastili tri oziroma pet žen in da so jih pometali v Dravo, po drugi verziji v ribnik ljudskega vrta.

Ptujska policija je uvedla natančno in strogo poizvedovanje. Vesti so se seveda izkazale iz trte izvite. Značilno je, kako so povzročitelji omenjenih laži poskušali odvaliti odgovornost s sebe. Ko so videli, da se jim je njih nakana izjalovila, so stvar obrnili tako, kakor da so kmetice z dežele prinesle dotične stvari na trg in tako so se te razširile. Iz tega je razvidna stara nemška lažnjiva in ogabna manira, odvracati odgovornost s sebe, rovariti zahrbtno in zbujsati sovraštvo proti Srbom.

Razumljivo je in zahtevamo, da javna oblast z najstrožjimi zakonitimi sredstvi nastopa proti tej novo — Orniгови struji in izžene iz Jugoslavije vse državni nevarne elemente. Poskrbelo se bo tudi zato, da se ti rovarji gospodarsko onemogočijo. Prihodnjič prinesemo njih imena.

Vabimo vsakogar, ki čuje kaj sličnega in povzročitelja pozna, da javi to ravnateljstvu mestnega uradu v Ptuj. Policijska oblast stoji na stališču, da je sokrivec vsakdo, ki mesto da jih prijavi, take vesti zasebno pripoveduje dalje. Tudi proti takim se bo postopalo z vso strogostjo.

Spomini iz preteklih dni. Morda ni neumestno, da pokličemo javnosti v spomin 13. dan meseca septembra 1908, ko so Nemci in nemškutarji pod zaščito ptujске, mariborske in celjske policije na tolovajski način napadli slovenske skupščinarje Ciril-Methodove družbe, jih ometavali z blatom, črnolom, gnili jajci in jih pobijali z gorjačimi do krvi. „Novi Slovenski Štajerc“ piše v III. letniku od 20. septembra 1908 o dogodku med drugimi to-le:

„Lahko se trdi, da je povzročil napade ptujski občinski odbor. Ta je imel v ta namen posebno sejo, kjer je sklenil proti Slovincem to, kar poročamo na drugem mestu in je posredno pozval vso sodrigo, naj napade Slovence. Da je ta trditev opravičena, kaže dejstvo, da je predlagal sejo advokat Plachki, ki je drugi dan z gorjačo v roki vodil divje tolpe in jih ščuval.“

Tedanji občinski svet so tvorili razun Orniga še Steudte, Plachki, Strohmajer, Kropf, Pirich, Macun, Raisp, Rossmann i. dr. Ali ni nekaj teh tičev še v Ptuj? Dobro bi bilo, da njih imen ne izgubimo iz spomina. Čez sedem let vse prav pride, pravi pregovor. Morda ta reminiscenca pomaga temu ali onemu imenovanim junakov do potnega

lista v Nemško Avstrijo, ali do konfiniranja, kar bi bilo še umestnejše.

Davčni urad SHS v Ptuj ostane radi snazjenja svojih prostorov v petek, dne 6. in v soboto, 7. junija t. l. za stranke zaprt. Izvzeti so samo nujni slučajji.

Kaj mora vsakdo vedeti, da ne izdaja pri nakupovanju ur denarja za ničvredno blago, o tem se lahko pouči v prekrasnem katalogu tovarne ur H. Suttner (lastnik Henri Maire) Ljubljana 985. Vsakdo bi moral zahtevati po dopisnici zastoj in franko ta katalog, predno kupuje ure, zlatino in srebrnino. Prave švicarske ure iz lastne protokolirane tovarne ur v Švici, tvrdka H. Suttner, nudijo, kar mora nuditi dobra ura; kažejo točno čas, so brez ugovora dobro izvršeni in pri tem jako poceni; tako, da je trajno zadovoljen vsak kupec. V dokaz imamo tisoče priznavanj, med temi mnoge iz Amerike in drugih inozemskih držav. Te vrstice naj bodo kažipot vsakemu kupcu.

Dobro zaravilo za želodec so Fellerjeve voljno odvajajoče rabarbarske „Elza-kroglice“. Zbujajo tek in jačijo želodec. Šest skatljic stane samo 12 kron. Priljubljene pri ženskah in otrokih. Naroča se pristne naravnost od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elizabtrg 359 (Hrvatsko). Bolečine zanesljivo pomiri Fellerjev „Elzafluid“. Zavoj in poštnina se računa posebej, vendar kar najceneje; kolikor več se torej obenem naroči, temveč se prihrani.

Listnica uredništva.

Gosp. J. G., Sv. Lenart. Prosimo, da nam svoj dopis iz Velike nedelje pošljete v umljivi obliki, ker nam je nemogoče iz poslanega dopisa najti pravi smisel. — **Rogaška-Slatina.** Jako nam je žal, da nam je prišel Vaš dopis od 22. maja še le 27. t. m. v roke in je torej objava v prihodnji številki, ki izide 1. junija, že prepozna. Prosimo, da nam v prihodnje pošljete dopise tako, da jih najkasneje v sredo dobimo, ker pošta še vse prepočasno funkcionira.

Trgovci, gostilničarji in obrtniki! Pošljite nam inseratna naznanila. Sprejeti bomo mogli le omejeno število anons. Kdor torej prej pride, bo prej mlal.

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravništvu v Ptuj, hiša zdravnika dr. Štuheca, pritličje.

Naročba.

! Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika. **!**

Brata Vošnjak, Ptuj
trgovina z usnjem, čevlji in surovimi kožami.
Goveji in telečji boks, chevreaux, .: podplati, notranje in zgornje usnje, usnje za konjsko opravo.
Elegantni boks-calf in chevreaux čevlji. — Fini čevlji iz črne in rujave teletine. — Navadni čevlji iz rujave kravine, podplati in podpetni cvetki, dreta, platno.

Zahtevajte „Ptujski list“

Kam greš prijatelj „K Zamorcu.“ ?

Gostilna z novim kegljiščem
se priporoča cenjenemu občinstvu.
Točna postrežba z dobrim pristnim vinom.
MATILDA STANITZ, Breg pri Ptuj.

NOVI SODI ZA VINO
so na prodaj do 80 polovnjakov različne velikosti pri
Franco Soreo-u
sodarju na Spodnjem Bregu pri Ptuj.

 Kolo z dobrim gumijem se takoj proda. Cena po dogovoru. Vpraša se v Ptuj, Gornja dravska ulica 12.

Kupim
posestvo ali gostilno
v bližini mesta Ptuj od 3—5 oravlov zemlje. — Resne ponudbe pod „SHS“ pošta Št. Ilj pri Mariboru.

Kar imam - vse prodam:
pristno vino
dobro pivo
in prirezek
vsaki čas
v gostilni
Narodnega doma
v Ptuj Josip Berlič.

Hišna (mlado dekle)
se takoj sprejme v službo. — Kje, pove upravništvo.

Dober jabolčnik, tukla
se dobi na malo in veliko pri
Josipu Sorko, trgovcu na Bregu pri Ptuj.

Čevljarski pomočnik
v Ptuj, mlad, išče delo, ker ima stroj, tudi na dom, fino delo za moške in ženske, kakor tudi za delavnike. Ponudbe pod „Čevljar 30“ na upravo tega lista.

Podpisujte 4% državno posojilo!

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

v **MARIBORU.**

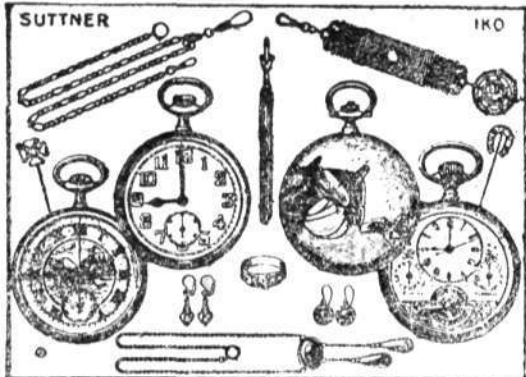
Delniška glavnica K 15,000.000.

Rezervni fond nad K 4,000.000.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Posreduje nakup in prodajo vrednostnih papirjev in izvršuje borzna naročila najtočneje. — Daje predujme na vrednostne papirje in blago. Eskontuje in vnovčuje menice. — Dovoljuje kredite v vseh oblikah. — Poslovno mesto razredne loterije.

Čitajte najprej

ilustrovani cenik tvrdke **H. Suttner** (lastnik **Henri Maire**) Ljubljana št. 985, predno si kupite uro. Ta cenik Vam bo zaščita proti škodi in jezi zaradi slabih bazarnih ur in Vam pokaže, kako se more dobro in vendar ceno kupiti. Ta cenik Vam svetuje glede res dobrih ur specialne znamke »IKO« iz lastne tvornice v Švici, pa tudi drugih dobrih žepnih ur, zapestnic z urami, svetlečih in stenskih ur, verižic, prstanov, zapestnic, uhanov, jedilnega orodja, daril za krst in sveto birmo ter vseh ostalih zlatih in srebrnih predmetov. Pa tudi druge potrebščine na pr. škarje, nože, britve, doze za cigarete in smodke, dijamante za rezanje stekla, nažigalce in denarnice kupite dobro in za zmerne cene pri tvrdki

H. Suttner (lastnik **H. Maire**) Ljubljana 985.

Trpite li revmatične ali od vlage

BOLI?

Vporablajte davno preizkušeni, najtrdo-
vratnejšo boli ublažujoči ter od mnogobrojnih
zdravnikov rabljeni in priporočeni Fellerjev

Elsa-fluid

6 dvojnih ali 2 specialni steklenici 24 kron.
Proti želodčnim bolestim jemljemo Fellerjeve
rabarbara

Elsa-kroglice

6 škatljic 12 kron. Jedino prave
pri lekarnarju **E. V. Feller**,
Stubica, **Elsa trg št. 359**,
Hrv. Zagorje. Omot in poš-
tina se računa posebej najce-
neje. Kdor naroči več obnem,
prihrani mnogo.

Wagrandl Julij

gostilničar in mesar, Ptuj, gosposka ul.
priporoča

fino, svežo govedino
po 14 kron 1 kilogram
in fino svežo teletino
po 12 kron 1 kilogram

Salon za umivanje glave, z
električnim sušenjem
: las in friziranjem :

== za gospe ==
se je preselil iz gosposke ulice št 14
v Koflerjevo hišo, gosposka ulica št. 27
Franjo Pavlič, frizêr za dame

Manufakturno blago,

različnih vrst nudi cenjenemu občinstvu in
se priporoča

Alojz Brenčič, trgovec v Ptuj
(nasproti pošte.)

Pletene torbice

za trg izdeluje in razpošilja v vsaki mno-
žini in velikosti

Pletarska šola Strnišče pri Ptuj.
Zahtevajte ponudbe. Trgovci dobe popust.

MAKS WEISSENSTEIN

mesar „pri kloštru“
priporoča

govedino, fino sveže blago
po 14 kron 1 kilogram
in fino svežo teletino
po 12 kron 1 kilogram

GARJE

srbečico,
kraste, lišaje

uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico.
Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno
osebo 5 K. — Po pošti 6 K poštine prosto.

Prodaja in razpošilja s pošto

lekarna **Trnkóczy** v Ljubljani, Kranjsko.

FRANJO ČUČEK, PTUJ

veletrgovina z vinom

pr iporoča vsakovrstna **vina**, **haložka**, posebno **zavrčka** in **ljutomerska**, kakor tudi iz-
venštajerska po dnevni cenah.

Prodaja se v posameznih sodih in na cele vagone in sicer v sodih kupčevih, ali pa se sodi za poš-
ljevatev posedijo.

Istotako priporoča svojo zalogo **desk** in vsakovrstnega **rezanega lesa**, dalje
cementa, **apna** in **premoga**.